

פרק 10: שאיבת הפרשות מנתיב אוויר

הלך סיעודי 1.10

הכנסת נתיב אוויר פומי או אפי

מטרות וסקירה

- לעזרה בסילוק קל של הפרשות.³⁷
- להחזקת הלשון קדימה לשם שמירה על נתיב אוויר פתוח.
- למניעת נשיכה של צינור תוך-קני או צינור אפי-קיבתי (זונדה).

הכנות ומידע

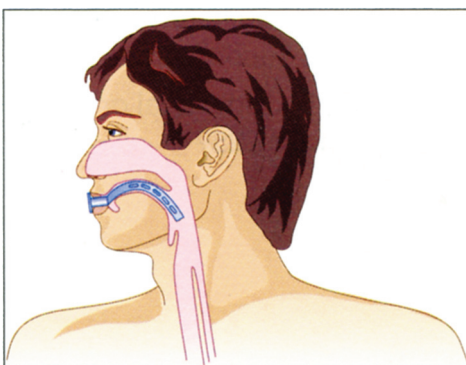
נתיב אוויר פומי

- גמישות מזערית של נתיב האוויר.
- נתיב האוויר עובר מהפה הקדמי, מעל הלשון עד ללוע.
- לשם תפקוד טוב דרושה המידה הנכונה. המידות נעות מילדים #000 ועד למבוגרים #9. המדידה נעשית מהפה עד לפתח האוזן.

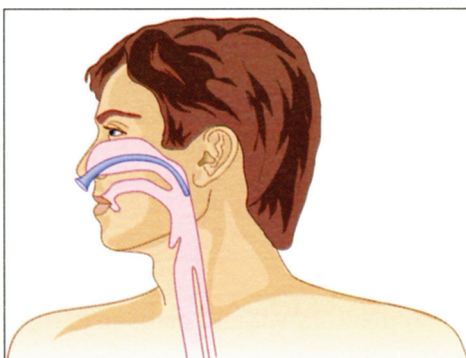
נתיב אוויר אפי

- לשם תפקוד טוב והתאמה דרושה המידה הנכונה.
- עובר מהנחיר והגררון האחורי ועד הלוע אצל מטופלים שזקוקים לנתיב אוויר, אך יש להם החזר הקאה או אצל מטופלים שאין אפשרות להכניס להם נתיב אוויר פומי או שהוא אינו נסבל אצלם.
- מספק שמירה על נתיב האוויר.
- מפנה הפרשות.
- נתיב אוויר אפי הוא גמיש.

תמונה 10-1א ■ נתיב אוויר פומי במקומו הנכון בלוע

תמונה 10-1ב ■ נתיב אוויר אפי במקומו הנכון בלוע העליון

שיקולים מיוחדים

- הוצאת נתיב האוויר תעשה על ידי משיכה עדינה למטה והחוצה בהתאם לעיקול התקין הטבעי של הפה/האף.
- הפעולה צריכה להיעשות בכל 4 שעות לפחות.

- טפל היטב בפה או באף לפני הכנסה חוזרת.
- מרח חומר סיכה מסיס במים על השפתיים כדי למנוע סדקים בעקבות הלחץ של נתיב האוויר.
- לאחר שהפה והשפתיים נקיים, הכנס מחדש את נתיב האוויר הפומי.
- לפני הוצאת נתיב האוויר ודא שהמטופל ממלא הוראות ויכול לבלוע, ושיש לו החזרי שיעול והקאה כדי למנוע שאיפת הפרשות לתוך הריאות.
- אם לא ניתן להכניס נתיב אוויר אפי, יש לשקול את הדברים הבאים:
 - שינוי מידת הצינור.
 - סיכוך מחדש של נתיב האוויר וניסיון נוסף להכנסה.
 - יישור יתר של צוואר המטופל.
 - הכנסת הצינור בזווית שונה.
 - הכנסת נתיב האוויר הפומי ולא האפי.
- אצל מטופלים עם נתיב אוויר אפי יש להעריך את הצורך בשאיבה, במיוחד כשמדובר בקשישים ובילדים.
- שמור חומרים לניקוי הנחיריים וללחלוח רירית האף קרוב למיטת המטופל.
- בדוק את הנחיריים והפנים של המטופל סביב הצינור האפי וראה אם יש פגיעה בעור, במיוחד אצל מטופלים קשישים.
- לפני הוצאת נתיב האוויר שאב אותו כדי לסלק הפרשות.
- העבר את נתיב האוויר האפי לנחיר השני בכל 8 שעות כדי למנוע סדקים ברירית האף.

אבחנות סיעודיות רלוונטיות

- הפרעה בשחלוף גזים ובאיוורור⁸⁸ הקשורה להצטברות הפרשות במערכת הנשימה.

תוצאות מצופות

- נתיב האוויר יוכנס בצורה לא טראומטית וללא פגיעה בריריות הפה או האף או בנתיב האוויר.
- נתיב האוויר יקובע בצורה טובה.
- נתיב האוויר יוגן מפני חסימה.

פריטים נחוצים

- נתיב אוויר פומי או אפי גמיש
- ציוד לשאיבת הפרשות
- רצועות סרט הדבקה (אחת כ־50 ס"מ ואחת כ־40 ס"מ)
- לוחץ לשון
- זלין
- חומר מלחלח לפה או מטוש עם שטיפת פה
- כפפות לא סטריליות

הנחיות ליישום וביצוע ההליך

- ◀ הסבר את ההליך למטופל ולמשפחתו.
- מפחית חרדה ומעודד שיתוף פעולה.

<p>רחץ ידיים.</p>
<p>סדר את הציוד ליד מיטת המטופל, כולל נתיב אוויר פומי או אפי. מגביר את היעילות והבטיחות של המטופל.</p>
<p>הכן את מערכת השאיבה ובדוק אותה. להבטחת פינוי מהיר של הפרשות שמגבירות את הסיכון לשאיפת הפרשות.</p>
<p>לבש כפפות לא סטריליות. מפחית העברת מיקרואורגניזמים.</p>
<p>שטוף את נתיב האוויר במים קרים מתחת לברז. מזרז את ההכנסה ופועל כחומר סיכה.</p>
<p>הנח את המטופל בתנוחת פאולר, שבה הראש וחצי הגוף העליון נמצאים בזווית של 45 עד 90 מעלות או תנוחת פאולר חלקית, שבה הראש וחצי הגוף העליון נמצאים בזווית של 15 עד 45 מעלות. הנח כרית או מגביה כתפיים מתחת לכתפיים לצורך יישור של הצוואר. תנחות פאולר חלקית או פאולר מזרזות את פינוי ההפרשות אם המטופל מקיא. יישור הצוואר פותח את נתיב האוויר ועוזר להרחיק את הלשון מהלוע.</p>
<p>קבע אם המטופל זקוק לנתיב אוויר פומי או אפי. נתיב אוויר פומי יש להכניס רק למטופל מחוסר הכרה או שאינו מגיב או כאשר הנחיריים חסומים.</p>
<p>נתיב אוויר אפי</p> <p>בחר בנחיר שנראה הפתוח ביותר. בדוק אם קיימת חסימה בדפנות הנחיריים בעזרת פנס. מזרז הכנסה קלה של צינור אפי ללא גרימת חבלה למטופל בשל ניסיונות הכנסה מרובים.</p>
<p>בחר נתיב אוויר אפי במידה המתאימה (עליו להגיע מקצה הנחיר לתנוך האוזן). להתאמה מרבית, חלל נתיב האוויר צריך להיות צר יותר מנחיר המטופל. בחירת נתיב אוויר במידה הנכונה תבטיח פתיחות טובה ותזרז פינוי קל של ההפרשות.</p>
<p>רחץ ידיים ולבש כפפות לא סטריליות. מפחית העברת מיקרואורגניזמים.</p>
<p>סכך את כל אורך הצינור בעזרת ג'ל מסיס במים או ג'ל מרדים מקומית. בדוק עם הרופא של המטופל אם ניתן להשתמש בחומר סיכה מרדים מקומית. למניעת חבלה לנתיב האוויר ולזירוז ההכנסה.</p>
<p>הכנס את כל הצינור בעדינות דרך הנחיר. עקוב אחרי המסלול האנטומי של האף. אם מורגשת התנגדות, ייתכן שהנחיר סוטה או חסום. נסה להכניס דרך הנחיר השני.</p>
<p>ודא שהמיקום נכון על ידי:</p> <p>הרגשת האוויר הננשף על היד דרך פתח הצינור.</p> <p>כאשר המטופל פותח את פיו עליך לראות את קצה הצינור מאחורי הענבל.</p> <p>מבטיח שנתיב האוויר האפי נמצא במיקום הנכון ומגביר את התפקוד הריאתי.</p>
<p>אם יש צורך שאב הפרשות מהפה והגרונ. מסלק הפרשות שהשתחררו או הצטברו בפה והגרונ.</p>
<p>השלך כפפות מלוכלכות. מפחית העברת מיקרואורגניזמים.</p>